

Postanowienie z dnia 25 października 2006 r.

III SW 26/06

Nieodprowadzenie na rachunek bankowy partii politycznej kwot przekazanych do kasy z tytułu darowizn od osób fizycznych, a tym samym naruszenie art. 24 ust. 8 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 ze zm.), nie może być usprawiedliwione nieprawidłowościami w zakresie dokumentacji księgowej.

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Krystyna Bednarczyk, Józef Iwulski, Roman Kuczyński (sprawozdawca), Zbigniew Myszka, Małgorzata Wrębiakowska-Marzec, Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 25 października 2006 r. sprawy ze skargi partii politycznej Unia Polityki Realnej na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej z 17 lipca 2006 r. w przedmiocie odrzucenia sprawozdania finansowego,

o d d a l i ł skargę.

U z a s a d n i e n i e

Państwowa Komisja Wyborcza uchwałą z dnia 17 lipca 2006 r., podjętą na podstawie art. 38a ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 ze zm.), postanowiła odrzucić sprawozdanie Unii Polityki Realnej o źródłach pozyskania środków finansowych w 2005 r. W uzasadnieniu tej uchwały Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła w szczególności, że partia ta uzyskała w 2005 r. przychody/wpływy w wysokości 62.117,63 zł. Środki te zostały zgromadzone na rachunku bankowym partii, z czego na rachunku bankowym zgromadzono środki, pochodzące z wpłat od osób fizycznych z tytułu składek członkowskich (22.346,26 zł), darowizn (29.368,78 zł) oraz z odsetek od środków na rachunku bankowym (47,59 zł). Ponadto partia uzyskała przychody do kasy, pochodzące ze składek członkowskich (4.755,00 zł), a także z innych

wpłat/darowizn w kwocie (9.600,00 zł). Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 38a ust. 1 w związku z art. 34a ust. 2 ustawy zwróciła się do partii o wyjaśnienie, czy darowizny pozyskane do kasy partii zostały odprowadzone na rachunek bankowy. Na podstawie przedłożonych dokumentów, w szczególności zapisów raportów kasowych centrali partii, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że Unia Polityki Realnej nie odprowadziła na rachunek bankowy kwoty 9.600,00 zł, pozyskanej do kasy z tytułu darowizn od osób fizycznych. Stanowiło to naruszenie art. 24 ust. 8 ustawy, na podstawie którego partia może gromadzić środki finansowe jedynie na rachunkach bankowych, a w kasie mogą pozostawać jedynie przychody wymienione w art. 26a ust. 2 ustawy.

Unia Polityki Realnej na powyższe rozstrzygnięcie Państwowej Komisji Wyborczej w przedmiocie odrzucenia sprawozdania finansowego za 2005 r. wniosła skargę do Sądu Najwyższego. Z wyjaśnień partii wynikało, że niedopełnienie obowiązku wskazanego w art. 24 ust. 8 ustawy o partiach politycznych spowodowane było nieprawidłowościami w zakresie prowadzenia dokumentacji księgowej, a nieprzedłożenie Państwowej Komisji Wyborczej - w określonym ustawowo terminie - istniejących dowodów księgowych potwierdzających zwrot darczyńcom korzyści majątkowych w nieprzekraczalnym terminie 30 dni od daty dokonania darowizny, wynikało przede wszystkim z faktu, że na przełomie miesiąca nastąpiła zmiana na stanowisku skarbnika partii. Nowy skarbnik nie był w stanie w krótkim okresie uporządkować istniejącego bałaganu rachunkowego. Dopiero po wydaniu postanowienia z dnia 17 lipca 2006 r. odnalazły się załączone do niniejszego pisma dowody, które partia postanowiła przekazać niezwłocznie Państwowej Komisji Wyborczej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jedną z istotnych gwarancji mających zapewnić skuteczną realizację zasady jawności źródeł finansowania partii politycznych (art. 23a ustawy o partiach politycznych), jest wprowadzony przez art. 24 ust. 8 ustawy o partiach politycznych w sposób jednoznaczny i kategoryczny zarazem obowiązek, w myśl którego: „partia polityczna może gromadzić środki finansowe jedynie na rachunkach bankowych” - wyjątek w tym względzie dopuszczony został dopiero na mocy art. 26a ustawy o partiach politycznych, który wszedł w życie z dniem 10 sierpnia 2002 r. w wyniku zmiany ustawy o partiach politycznych (Dz.U. Nr 127, poz. 1089), a który w sposób niemniej

ściśle i precyzyjny stanowi, że „obowiązek gromadzenia środków pieniężnych przez partię polityczną na rachunkach bankowych nie dotyczy kwot ze składek członkowskich w wysokości nie przekraczającej od jednego członka w jednym roku najniższego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników obowiązującego w dniu poprzedzającym wpłatę, pozostawionych w terenowych jednostkach organizacyjnych partii - z przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych z bieżącą działalnością”. Stąd każde naruszenie przez partię polityczną obowiązku prawnego, o którym mowa jest w art. 24 ust. 8 ustawy o partiach politycznych, powodować musi odrzucenie przez Państwową Komisję Wyborczą sprawozdania finansowego danej partii politycznej (art. 38a ust. 1 pkt 3 i art. 38a ust. 2 pkt 3 ustawy o partiach politycznych).

W rozpoznawanej sprawie ze sprawozdania Unii Polityki Realnej o źródłach pozyskiwania środków finansowych w 2005 r. w sposób niezbity wynika, że ujętą w tym sprawozdaniu kwotę 9.600,00 zł partia ta pozyskała poza obrotem bankowym - kwota ta nie została zgromadzona na rachunku bankowym partii, a tym samym partia ta naruszyła obowiązek wynikający z art. 24 ust. 8 ustawy o partiach politycznych.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 516 k.p.c. w związku z art. 34b ust. 2 i art. 38b ustawy o partiach politycznych orzekł jak w sentencji.

=====